

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 5
วันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2566

การจัดการความรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายที่ตกลงร่วมกันในโรงเรียนประถมศึกษา

Knowledge Management Leads to the Collective Agreed Goals in Elementary Schools

สุภารัตน์ ดั่งชัยภูมิ และกัญญ์รัชการย์ เลิศอมรศักดิ์

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Email: s65561802023@ssru.ac.th, ganratchakan.le@ssru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความนี้นำเสนอการจัดการความรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายที่ตกลงร่วมกันในโรงเรียนประถมศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการจัดการความรู้ในโรงเรียนประถมศึกษา 2) เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการความรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายที่ตกลงร่วมกันในโรงเรียนประถมศึกษา การจัดการความรู้ในบริบททางการศึกษาในยุคสมัยปัจจุบันหากจะพัฒนาอะไร คงต้องอาศัยระบบการจัดการความรู้ ทั้งนี้ก็เพราะองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นในโลกนี้มีมากมาย หลากหลาย ประสบการณ์โดยตรงและสิ่งที่เป็นวิทยาการใหม่ๆ ซึ่งมีการเปิดโอกาสให้โรงเรียนหรือองค์กรใดๆ มีโอกาสในการที่จะคิดวิธีหลากหลาย เพื่อไปสู่เป้าหมายที่ตกลงร่วมกันเพราะฉะนั้นการจัดการความรู้จึงเป็นกระบวนการบริหารจัดการที่สำคัญยิ่ง จะต้องนำองค์ความรู้ที่มีอยู่ซึ่งกระจัดกระจาย ในตัวบุคคล หรือเอกสาร มาพัฒนาเป็นระบบ เพื่อให้ทุกคนในองค์กร สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานให้ เกิดประสิทธิภาพ โดยที่การจัดการความรู้ ไม่ใช่เป้าหมาย แต่เป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้มีการสร้าง รวบรวม จัดระบบ เผยแพร่ ถ่ายโอนความรู้ที่เป็นประโยชน์ เพื่อให้สามารถประยุกต์ใน สถานการณ์ต่างๆ ได้ทันเวลา และทันเหตุการณ์ ที่จะส่งผลให้การปฏิบัติงาน ของคนในองค์กรมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพมากขึ้น บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ พันธกิจขององค์กร และเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

คำสำคัญ: การจัดการความรู้, การตกลงร่วมกัน, โรงเรียนประถมศึกษา

Abstract

This paper presents knowledge management leads to the collective agreed goals in elementary school by the objectives were 1) to study knowledge management in primary schools, 2) to study knowledge management approaches to reach the agreed goals in primary schools. Knowledge management in an educational context In the present era, if you want to develop anything must rely on a knowledge management system This is because the body of knowledge born in this world is abundant, diverse, direct experiences and new technologies.

which provides opportunities for schools or any organization There are opportunities to think of different ways. To reach the agreed goals, therefore knowledge management is a very important management process. The existing body of knowledge that is scattered in individuals or documents must be developed into a system. so that everyone in the organization be able to apply the knowledge gained to work for effective where knowledge management not the goal But it is a tool that will help create, collect, organize, disseminate, and transfer useful knowledge. to be able to apply in situations in a timely and up-to-date manner that will result in performance of quality people in the organization and more efficient Achieve goals according to vision organization mission and is a learning organization

Keywords: knowledge management, knowledge management, elementary school

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 รวมถึงการประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ทำให้เกิด ปฏิรูปการศึกษาในประเทศไทยเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การศึกษาในระดับโรงเรียนที่สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้เพราะการพัฒนาโรงเรียน ให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ก็เป็นเป้าหมายที่สำคัญ ของการ ปฏิรูปการศึกษา ซึ่งปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวดที่ 4 ว่าด้วยแนวทางหลักของ การศึกษาที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) ทำให้สถานศึกษาทุกแห่งและทุกระดับได้เน้นที่จะพัฒนาสถานศึกษาของตนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยผ่านแนวคิดพื้นฐานใน เรื่องของการจัดการความรู้ ซึ่งปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลให้การจัดการความรู้มีประสิทธิภาพ และส่งผลไปยัง องค์กรให้มีลักษณะของความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ก็คือ ความสามารถในการจัดการความรู้ Gold, AH, Malhotra, A. และ Segars, AH (2001)

การจัดการความรู้ในบริบททางการศึกษา ในยุคสมัยปัจจุบันหากจะพัฒนาอะไร คงต้องอาศัยระบบการจัดการความรู้ ทั้งนี้ก็เพราะองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นในโลกนี้มีมากมาย หลากหลาย ประสบการณ์โดยตรงและสิ่งที่เป็นวิทยากรใหม่ๆ ซึ่งมีการเปิดโอกาสให้โรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่ หรือองค์กรใดๆ มีโอกาสในการที่จะคิดวิธีหลากหลาย เพื่อไปสู่เป้าหมายที่ตกลงร่วมกันเพราะฉะนั้นการจัดการความรู้จึงเป็นกระบวนการบริหารจัดการที่สำคัญยิ่ง ที่จะต้องคิดวิธีการที่หลากหลาย จะต้องแสวงหาทางเลือกใหม่ๆซึ่งทางเลือกนี้ส่วนหนึ่งก็อาจจะได้มาจากประสบการณ์เดิม แต่มีสิ่งที่มีคุณค่ามากมายที่อาจจะเรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้อื่นหรือองค์ความรู้ของผู้อื่น โดยที่ไม่ต้องมาลองผิด ลองถูก การจัดการความรู้จะเป็นกลไกที่ช่วยให้การเรียนรู้จากประสบการณ์ที่หลากหลายนี้ ซึ่งสามารถที่จะถอดบทเรียนและนำมาประยุกต์ใช้ และทำให้เรียนรู้จาก

ประสบการณ์ของผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถต่อยอดประสบการณ์ของตนเองให้เกิดผลอย่างชัดเจน โดย กษมา วรวรรณ ณ อยุธยา (2550 : 1) ในทางกลับกันจะสามารถนำไปใช้ในสถานศึกษาซึ่งผู้บริหารควรมีการพัฒนา ปรับปรุง กำหนดขอบเขต วิธีการปฏิบัติงานต่างๆ ที่สอดคล้องกับบริบทและความแตกต่างระหว่างบุคคล ในการพัฒนาความรู้ผ่านกระบวนการคิดอย่างสร้างสรรค์ อย่างเป็นระบบ และนำเทคโนโลยีมาเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการความรู้ ได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ รวดเร็ว และสามารถเข้าถึงได้ง่ายต่อการปฏิบัติงาน

จากความเป็นมาข้างต้น ความพร้อมในการจัดการความรู้จึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญสำหรับการบริหารสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ ผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นบุคคลสำคัญที่ต้องมีความรู้ มีความเข้าใจ และรู้จักเลือกแนวทางในการบริหารงานที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ซึ่งส่งผลให้สถานศึกษาเกิดประสิทธิผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

การจัดการความรู้ (Knowledge Management)

การจัดการความรู้ คือ กระบวนการพัฒนาความรู้ของบุคคล และองค์การเพื่อสร้างคุณภาพและประสิทธิภาพโดยการรวมกลุ่มกัน กำหนดวิสัยทัศน์ ร่วมคิดร่วมทำแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จากประสบการณ์ของสมาชิกผสมผสานกับความรู้จากแหล่งข้อมูลทั่วไป มีการกำหนดเป้าหมาย วิธีการปฏิบัติ การทดลอง การตรวจสอบ การสังเคราะห์และการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ โดย พจนานุกรมศึกษาศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (ราชบัณฑิตยสถาน 2551 : 249) สอดคล้องกับ ชตช้อย วัฒนะ (2561 : 220) กล่าวว่า การจัดการความรู้ เป็นกระบวนการค้นหา รวบรวมความรู้ที่มีอยู่กระจัดกระจายในตัวบุคคลหรือจากเอกสารมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ จัดระบบการจัดเก็บ ผ่าน ประมวลกลั่นกรอง ตรวจสอบ ให้บุคคลในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้และพัฒนาตนเอง มีการ แบ่งปัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ต่อยอดความรู้สำหรับนำไปเผยแพร่ รวมทั้งนำไปใช้ในการพัฒนาการ ปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ บุญดี บุญญาภิก และคณะ (2547, อ่างในอังกนา สิงห์สุ 2559 : 13) ได้สรุปรูปแบบของกระบวนการจัดการความรู้จากในองค์กร ซึ่งได้ แบ่งกระบวนการจัดการความรู้เป็น 7 กระบวนการ ดังนี้ 1) การค้นคว้าหาความรู้ (Knowledge Identification) คือ การสร้างความเข้าใจ ในองค์กรให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายขององค์กร ซึ่งจะทำให้คนในองค์กรดำเนินการบริหารการจัดการความรู้ไปในทิศทางเดียว รวมถึงการวิเคราะห์ รูปแบบและแหล่งความรู้ที่มีอยู่เพื่อใช้ในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย และประเมินความรู้ที่มีอยู่ ในองค์กรว่าอยู่ระดับใด 2) การสร้าง และแสวงหาความรู้ (Knowledge Creation and Acquisition) คือ กระบวนการสร้างและแสวงหาความรู้จากแหล่งต่างๆ ที่กระจัดกระจายอยู่ ทั้งภายในและภายนอก องค์กร แล้วทำความรู้ที่ได้มาจัดการให้สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กร 3) การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ (Knowledge Organizing) คือ กระบวนการ จัดสรรความรู้ให้เป็นหมวดหมู่ เพื่อง่ายต่อการค้นหา และใช้งาน 4) การประมวล และกลั่นกรองความรู้ (Knowledge Codification and Refinement) คือ

กระบวนการจัดการเอกสารของทั้งองค์กรให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน รวมทั้งคอย ปรับปรุงเนื้อหาของความรู้ในทันสมัยอยู่เสมอ 5) การเข้าถึงความรู้ (Knowledge Access) คือ ความสามารถที่เข้าถึงความรู้ได้ อย่างรวดเร็ว ทุกที่ทุกเวลาตามความต้องการ 6) การแบ่งปันความรู้ (Knowledge sharing) คือ การแลกเปลี่ยนความรู้โดยการ ถ่ายโอนความรู้ที่ออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร จากความรู้ที่ฝังไว้ในตัวคนกลายเป็นความรู้เด่นชัด และการถ่ายโอนความรู้จากคนสู่คน เช่น การหมุนเวียนงาน 7) การเรียนรู้ (Learning) คือ การนำความรู้ที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการ ตัดสินใจ การแก้ปัญหา เพื่อให้เกิดการพัฒนาในองค์กรต่อไป

ดังนั้น จึงอาจสรุปได้ว่า การจัดการความรู้ หมายถึง กระบวนการที่มีการนำเอาความรู้มาใช้ในการพัฒนาองค์กร รวมทั้งนำไปใช้ในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ ต้องมีกระบวนการจัดการความรู้ในองค์กร ประกอบด้วย 1) การค้นหาหาความรู้ 2) การสร้างและแสวงหาความรู้ 3) การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ 4) การประมวล และกลั่นกรองความรู้ 5) การเข้าถึงความรู้ 6) การแบ่งปันความรู้ 7) การเรียนรู้

การมีส่วนร่วมเพื่อไปสู่เป้าหมาย

การมีส่วนร่วมเพื่อไปสู่เป้าหมายเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้เป็น องค์กรแห่งการเรียนรู้มี ดังนี้ 1) ได้รับความสนับสนุนจากผู้บริหาร ซึ่งผู้บริหารในองค์กรควรมีความเข้าใจและตระหนักถึง ความสำคัญ รวมทั้งประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการความรู้ 2) มีเป้าหมายของการจัดการความรู้ที่ชัดเจน ซึ่งเป้าหมายนี้จะต้องสอดคล้องกับกลยุทธ์ของ องค์กร 3) มีวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนและแบ่งปันความรู้ภายใน องค์กร 4) มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการความรู้ เช่น ค้นหาความรู้ วิเคราะห์ข้อมูล จัดระเบียบและดึงเอาความรู้ไปใช้อย่างเหมาะสม 5) ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรทุกระดับ และบุคลากรต้องตระหนักถึงความสำคัญและ เห็นถึงคุณค่าของการจัดการความรู้ 6) มีการวัดผลของการจัดการความรู้ ซึ่งจะช่วยให้องค์กรทราบถึงสถานะ และความคืบหน้า ของการจัดการความรู้ ทำให้สามารถทบทวน และปรับปรุงกลยุทธ์ รวมทั้งกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุ เป้าหมายที่กำหนดไว้ 7) มีโครงสร้างพื้นฐานที่รองรับหรือเอื้อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ 8) มีการพัฒนาการจัดการความรู้อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง โดย โอลตา สุขสี (2563 : 34) และ การ์วิน Garvin (2011 : 72-75) กล่าวว่า บุคลากรจะต้องนำเอาความรู้และความผิดพลาดมาใช้ในการ แก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน การเปลี่ยนแปลงแนวคิดของบุคลากรให้มีการคิดเป็นระบบจะช่วยในการ แก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์ต่อองค์กร บุคลากรจะต้อง เผยแพร่ความรู้ที่เกิดขึ้น มีทักษะในการถ่ายทอดความรู้

ดังนั้น จึงอาจสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมเพื่อไปสู่เป้าหมาย เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ บุคลากรจะต้องนำเอาความรู้และความผิดพลาดมาใช้ในการ แก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน ได้รับความสนับสนุนจากผู้บริหาร มีเป้าหมายของการจัดการความรู้ที่ชัดเจน วัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนและแบ่งปันความรู้ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรทุกระดับ การวัดผลของการจัดการความรู้

และมีโครงสร้างพื้นฐานที่รองรับหรือเอื้อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้มีการพัฒนาการจัดการความรู้อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

การจัดการความรู้ในโรงเรียนประถม

โรงเรียนหรือสถานศึกษาเป็นหน่วยสำคัญที่สุดในการจัดการศึกษา เนื่องจากโรงเรียนมีหน้าที่จัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ โดยมีผู้บริหารโรงเรียนและครูเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินงานที่เกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนจะต่ำหรือสูงจึงขึ้นอยู่กับผู้บริหารและครูเป็นสำคัญโดยเฉพาะการจัดการเรียนรู้ของครูต้องอาศัยความรู้และกระบวนการที่เหมาะสมในการจัดการความรู้ซึ่งมีอยู่ทุกที่แม้ในธรรมชาติ โดยจะต้องดำเนินงานร่วมกันกับนักเรียน ผู้บริหารโรงเรียน และชุมชน ทั้งในฐานะผู้ปฏิบัติ ผู้นำ ผู้ร่วมมือ เครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้ ประสบผลสำเร็จได้ คือ การจัดการความรู้ ดังนั้น องค์กรจะดำเนินไปได้นั้น จะต้องมี ความพร้อมในการจัดการความรู้สำหรับสถานศึกษามี 3 ด้าน ได้แก่ 1) ความรู้และทักษะด้านการจัดการความรู้ 2) การทำงานร่วมกัน 3) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความพร้อมทั้ง 3 ด้านนี้ มีความเกี่ยว โยงสัมพันธ์กัน และส่งเสริมเกื้อกูลซึ่งกันและกัน โดยมีเป้าหมายคือการเปลี่ยนกระบวนการเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กรซึ่งสิ่งสำคัญมี 5 ประการ ได้แก่ 1) กำหนดปณิธานความมุ่งมั่นร่วมในองค์กรให้เป็นปณิธานที่มีพลังทรงคุณค่าต่อ สังคมและต่อทุกคนในองค์กร 2) การทำความรู้จักหลักการ และวิธีการจัดการความรู้ขององค์กรแห่งการเรียนรู้ คือ การจัดการแบบเคอร์ติก คือ ระบบที่ซับซ้อนและปรับตัว การจัดการคุณภาพโดยต้องมีการฝึก ทักษะเพื่อการดำเนินการอย่างต่อเนื่องในบุคลากรทุกระดับ 3) การบริหารการจัดการการเปลี่ยนแปลงจัดสรรทรัพยากรสนับสนุนจัดหน่วยงาน และเจ้าหน้าที่บริการอำนวยความสะดวก จัดผู้บริหารที่ทำหน้าที่เน้นการเอื้อโอกาส จัดกิจกรรม เพื่อให้ความสำเร็จ และนำผลสำเร็จที่มีอยู่แล้วมายกย่องเป็นต้นแบบและต่อยอดให้เป็น ความสำเร็จที่ยิ่งใหญ่ขึ้น และให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับบุคลากรในการดำเนินการ เป้าหมายเดียวกันรวมทั้งจัดการงานให้บุคลากรได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับคนใน หน่วยงานที่ดำเนินการจัดการความรู้ที่มีแนวโน้มว่าจะได้ผลดี 4) จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จัดระบบข้อมูลเกี่ยวกับงานและกิจกรรมในองค์กร ระบบความรู้ ระบบเสนอผลงานริเริ่มสร้างสรรค์ของกลุ่ม หรือหน่วยงานย่อย และขององค์กรในภาพรวมให้คนในองค์กรได้ติดตาม เพื่อให้คนในองค์กรได้เห็นความสำคัญ ของงานตน หรือหน่วยงานของตนและมองเห็นว่าการทำงานประสานสอดคล้องและสนับสนุนซึ่ง กันและกัน ระหว่างคนในหน่วยงานเดียวกัน และระหว่างหน่วยงานก่อให้เกิดโอกาสที่องค์กรจะ บรรลุความสำเร็จได้ ระบบดังกล่าวควรเอื้ออำนวยให้คนในองค์กรเข้ามาดูข้อมูลได้ทั้งจากทางที่บ้านและที่ทำงาน เอื้ออำนวยให้คนในองค์กรสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูล และความคิดเห็นได้ อย่างสะดวกรวดเร็ว และหลายรูปแบบรวมทั้งการ ค้นหาความรู้จากแหล่งภายนอกได้อย่าง สะดวก 5) การช่วยเหลืออำนวยความสะดวกให้หน่วยงานย่อย นำเอา ปณิธานความมุ่งมั่น ขององค์กรมาแปลเป็นปณิธานความมุ่งมั่น วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์การ

ทำงานแผนปฏิบัติงานในการพัฒนางานและพัฒนาคนของหน่วยงาน สนับสนุนการดำเนินงาน การฝึกอบรมตามความต้องการของคนในหน่วยงานร่วมกันกำหนด เพื่อบรรลุผลสำเร็จตาม ความมุ่งมั่นร่วมกัน และจักรพรรดิ วิชา (2550 ,อ้างใน พวงพรรณ แสงนาโก 2559 : 30) ได้กล่าวถึงความสำคัญ ของการจัดการความรู้ไว้ดังนี้ การจัดการความรู้เป็นการสร้างความรู้และแบ่งปันความรู้จากการดำเนินงานซึ่งจะต้องสร้าง และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้องค์กรสามารถดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย และบุคลากรได้รับประโยชน์สูงสุดในกรณีการจัดการความรู้ของโรงเรียนจะมีผลดังนี้ 1) โรงเรียนจะได้รับการพัฒนาศักยภาพให้สูงขึ้นสามารถดำเนินงานให้เหมาะสม สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและการปฏิรูปการศึกษาของประเทศ 2) โรงเรียนมีมาตรฐานและคุณภาพการจัดการศึกษาสูงขึ้นเป็นที่พึงพอใจของผู้รับบริการ ซึ่งได้แก่นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน 3) โรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างแท้จริง รวมทั้งมีบรรยากาศที่ดีในการดำเนินงาน ครูผู้บริหารได้รับการพัฒนาให้มีความชำนาญและความเชี่ยวชาญเพิ่มสูงขึ้น

ดังนั้น จึงอาจสรุปได้ว่า การจัดการความรู้ในโรงเรียนประถมให้มีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ คือการเปลี่ยนกระบวนทัศน์ เปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กร ซึ่งสิ่งสำคัญมี 5 ประการ ได้แก่ 1) กำหนดปณิธานความมุ่งมั่นร่วมในองค์กร 2) การทำความเข้าใจหลักการ และวิธีการจัดการความรู้ขององค์กรแห่งการเรียนรู้ 3) การบริหารการจัดการการเปลี่ยนแปลง 4) จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 5) การช่วยเหลืออำนวยความสะดวกให้หน่วยงานย่อย เพื่อให้ทุกคนในองค์กร สามารถเข้าถึงความรู้และพัฒนาตนเอง และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานให้ เกิดประสิทธิภาพ

สรุป

ผลการศึกษาบทความเรื่อง การจัดการความรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายที่ตกลงร่วมกันในโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งได้สังเคราะห์จากบทความวิจัยและบทความวิชาการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาการจัดการความรู้ในโรงเรียนประถมศึกษา 2) เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการความรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายที่ตกลงร่วมกันในโรงเรียนประถมศึกษา การจัดการความรู้ในโรงเรียนประถมศึกษา โรงเรียนมีหน้าที่จัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ โดยมีผู้บริหารโรงเรียนและครูเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินงานที่เกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนจะต่ำหรือสูงจึงขึ้นอยู่กับผู้บริหารและครูเป็นสำคัญ โดยเฉพาะการจัดการเรียนรู้ของครูต้องอาศัยความรู้และกระบวนการที่เหมาะสมในการจัดการความรู้ซึ่งประกอบด้วย 1) การค้นคว้าหาความรู้ 2) การสร้างและแสวงหาความรู้ 3) การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ 4) การประมวล และกลั่นกรองความรู้ 5) การเข้าถึงความรู้ 6) การแบ่งปันความรู้ 7) การเรียนรู้ โดยจะต้องดำเนินงานร่วมกันกับนักเรียนผู้บริหารโรงเรียน และชุมชน ทั้งในฐานะผู้ปฏิบัติ ผู้นำ ผู้ร่วมมือ เครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้ ประสบผลสำเร็จได้ คือ การจัดการความรู้ บุคลากรจะต้องนำเอาความรู้และความผิดพลาดมาใช้ในการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร มีเป้าหมายของการจัดการความรู้ที่ชัดเจน วัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อ

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 5
วันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2566

ต่อการแลกเปลี่ยนและแบ่งปันความรู้ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรทุกระดับ การวัดผลของการจัดการความรู้ และมีโครงสร้างพื้นฐานที่รองรับหรือเอื้อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ มีการพัฒนาการจัดการความรู้อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ให้มีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ตามวิสัยทัศน์ พันธกิจขององค์กร และเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ แนวทางการจัดการความรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายที่ตกลงร่วมกันในโรงเรียนประถมศึกษา ที่จะประสบผลสำเร็จ คือการเปลี่ยนกระบวนทัศน์ เปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กร ซึ่งสิ่งสำคัญมี 5 ประการ ได้แก่ 1) กำหนดปณิธานความมุ่งมั่นร่วมในองค์กร 2) การทำความรู้จักหลักการ และวิธีการจัดการความรู้ขององค์กรแห่งการเรียนรู้ 3) การบริหารการจัดการการเปลี่ยนแปลง 4) จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 5) การช่วยเหลืออำนวยความสะดวกให้หน่วยงานย่อย เพื่อให้ทุกคนในองค์กร สามารถเข้าถึงความรู้และพัฒนาตนเอง และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานให้ เกิดประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- เกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา. (2550). การพัฒนาการจัดการความรู้ (KM cognitive coaching). เอกสารคำบรรยายการประชุมปฏิบัติการสำหรับทีมแกนนำจัดการความรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร.
- ชดช้อย วัฒนนะ. (2561). เอกสารประกอบการบรรยาย เรื่องการจัดการความรู้ด้วยการถอดบทเรียน. ในการประชุม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ “พื้นที่ความคิด สร้างสรรค์” ภาควิชาการจัดการสุขภาพเพื่อพัฒนาพฤติกรรม สุขภาพ เขตสุขภาพที่ 6 ปี 2561. วันที่ 3-4 เมษายน 2561 ณ แชนด์ ดูนส์ เจ้าหลาวบุรี รีสอร์ท จันทบุรี.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2551). พจนานุกรมศึกษาศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2551. กรุงเทพฯ: อรุณ.
- วิจารณ์ พานิช. (2546). การจัดการความรู้ในยุคสังคมและเศรษฐกิจบนฐานความรู้. กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม.
- อังคณา สิงห์สุ. (2559). การจัดการความรู้ในการแก้ไขปัญหาด้านคุณภาพ : กรณีศึกษาขององค์กรผู้ผลิต ชิ้นส่วนยานยนต์. การค้นคว้าอิสระวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนางานอุตสาหกรรม ภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ไอลดา สุขสี. (2563). แนวทางการจัดการความรู้ในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงแต้ว). สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 5
วันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2566

พวงพรรณ แสงนาโก. (2559). การจัดการความรู้ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเขาสมิง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. งานนิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษามหาวิทยาลัยบูรพา.

David A. Garvin. (2011). Building a learning organization .Harvard Business. 72-75.

Gold, AH, Malhotra, A. และ Segars, AH. (2001). การจัดการความรู้: มุมมองความสามารถขององค์กร.
วารสารระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ, 18 (1), 185-214.